

TELEGRAPFUL ROMAN.

Telegrafulu ése de două ori pe săptămâna: joi'a si Dumine'a. — Prenumeratulua se face în Sabiu la expeditoria foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către speditura. Pretiul prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

Nr. 103. ANUL XI.

Sabiu, in 10 Novembre 1863.

Consolidare!

(M. B.) Secet'a cea mare de estu témui, ale cărei urmări grele se întinu cu dorere în Ungaria, devenise în dilele acestea obiectu de desbatere în senatul imp. pentru unu imprumut de 30 de milioane de florini, ce-i ceruse Cancellerul de curte în imprumut spre alinarea atâtului oplage grandiose. Comisiunea compusa pentru proiectarea acestuia imprumutu, cu totce ca priimise deslușiri indestulitore dela Cancellarul Unghariei, totusi propuse numai 20 de milioane, și în siedintă plenaria a senatului imp. delaturandu-se motivele bine fundate ale unor oratori, cari imbrățișau cu căldura cestiuoa acăsta comună pentru toti Ungureni, să votara asemenea

numai 20 de milioane. Jurnalele cele mari de dîi, după mai multe desbateri seriose asupra imprumutului, în fine finali devenirea la recunoșcerea unui adeveru nedisputabilu, adecă: că suntu cauze, la a cărorun per tractare este buie să i se parte fiacă restiéraba imperiubil prin reprezentanții sebișeni.

Adeverul acesta a luat recunoșcute și unele dintre jurnalele magiare, să afirme că totu dreptul, că de către Ungaria era reprezentată în senatul imperial prin cei 85 de deputati ai sei, la care are dreptu în intelectul patentei din 26 Februarie 1861: acum în cestiuoa imprumutului (ba dicu și în altele mai multe!), reiesau invingatori, și se votă pentru Ungaria unu imprumut pote de două ori atât; chiar pentru aceea astăzi toté jurnalele lamentăza asupra animei angustie a senatului imperial și esperieza cu dorere urmările cele reale ale politicei gresitel din 1861, deci pentru delatărarea mai multor reale, striga cu tonu înaltat, că conchiamarea adietei în Ungaria este lipsa neincunigurabilă spre descurcarea treburilor comune, că aceea sa nu devina și mai incurcat; său cu alte cuvinte: doresc convocarea camerei legitime căci spiritele esacerbate prin valurile constitutive din 1861, se paru a fi mai domolite și capace de a grai cu sinceritate și cu sânge rece către guvernul Maiestăti Sele. *)

Din aceste și din mai multe motive potem deduce, că conchiamarea dietei ungare nu e cu nepotintia. Toamai pentru aceea ei de lipsa sa ne orientăm și sa privim mai pe afundu situatiunea politicei interne, că sa ne potem forma oresicare idea chiara despre pusetiunea nostra a nemagiariilor, sa ne potem prepară la afacerile noastre din toté poterile, cu atât mai vertosu, căci la din contră, deca nu ne vomu ingrijii că sa potem trage la partea nostra pretot aceia, cari au asemenea sorte cu noi, cari doresc realizarea egalitatii că toamai și noi: nu potem speră că ne vomu scôte patria din incureaturile eii de astăzi; ci de către yomu propriu umeru la umeru, și ne vomu unii toté poterile pentru ajungerea scopului nostru comunu, care nu e altă decât: dreptate: atuncea credem ca opusetiunea magiara, recunoscendu celu puținu poterea nostra morală, va verbii mai cu mare respectu despre interesele noastre comune și speciale.

Sabiu in 8 Novembre. (A faceridietale.) Comitetul pentru propositiunea III. regescă (proiectarea unei legi electorale pentru dieta) s'au apucatu de lucru pe basă unui proiect elaborat de deputatul Obert. Proiectul acesta, la care vomu mai reveni în nr. venitori, e basat pe

*) Toamai acumă audim din sunte credibila ca comitii supremi ai Ungariei suntu in Vienn'a. Mai nu incapă indoieala, că conchiamarea dietei va fi fostu obiectul celu mai de frunte al consulatelor.

tru provinciele din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si trei străine pe anu 12 fl. pe ½ anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 ½ cr. și pentru a treia repărtire cu 3 ½ cr. v.

principiul reprezentantiei intereselor, și basă pe care stau toti deputații săsi până da unu, pecându Români, și eu deosebire d. G. a et a n u staruiesc la se face reprezentantile după naționalități. Audim, ea principiul reprezentantiei classelor să sî accepătud de comitetu cu majoritate de voturi și ca membri români au insinuat, votu separatu. Institutulu regalistilor majoritatea cere a se sterge, numerul deputaților se fixează la 160, între cari toti capii bisericilor, Directorii academielor de drepturi, presedintii camerelor din Brasovu și Clusiu, 44 ablegati ai oraselor și opidelor, apoi 26 ablegati ai proprietății mari și 80 ablegati ai proprietății mici (tieranilor).

Dela senatului imperialu.

Siedinti'a 38 respectiv 39 a casei de judecătoria din 29. Oct. (10 Nov.) deslegă mai antâi o întrebare numerică, și adeca: să se privescă siedintele din urma (ună a senatului imperialu mai lungă și altă a senatului imperialu mai augustă) că un'ori că două? și rezultatul e, că acelea vinu a se numeră în locu de două, prin urmare dăra acăsta este siedinti'a 39. Obiectul desbaterei e referadă comitetului pentru proiectul regimului privitor la favorirea clădirii drumului de feruile opolitanos-cernautianu. Nu vomu conduce pre cetitorii nostri pe cararea cea lungă a desbaterilor asupra acestui proiect, ci vomu espune numai cătu se poate mai pe scurtu, că desbaterea acestui proiect (care acordă pentru acăsta ruta summai de 31 milioane florini) a tinutu trei siedintie, și că în contră lui au vorbitu Skene, Dr. Berger, Dr. Gross, Dr. Stamm, Stummer, Br. Riese—Stallburg, Dr. Kaiser, Klein și Skene; în favoareailui Br. Petrino, Grocholski, Schlegel, Putzler, Mitropolitul Litwinowich, Brosche, Schindler, Mandel, Schlegel, contele Eugeniu Kinsky și contele Rothkirch. Partinitori proiectului accentuează trebunția politică, dreptatea, interesa, contrarii lui reflectăza, că nu s'au subternutu planuri cu deameruntulu, prin urmare după legile sustatore nu se poate acuviintă garantia intereselor, ce se cere. In fine cătra capetulu siedintiei 40 comunică Br. Kalchberg că reprezentantele regimului: că s'au insinuat unu ofertu nou din partea d. Klein, care cere 800,000 fl. in bani sunatori pentru unu milu. Astfelu apoi desbaterea asupra acestui obiectu la capetulu a trei siedintie lungi și n-focate se intrecuma pe 8 dile, că regimul sa aiba tempu de a esamina proiectul lui Klein, apoi de a intră cu densulu in negociațiuni, in fine de a dă casei ablegatorilor dilucidări mai departe in acăsta causa.

Cu aceasta afacere dar se petrecuseră siedinti'a 38-39, 40 și 41 a casei ablegatorilor.

La siedinti'a 8 a casei magnatilor Transsilvanii nu luara parte, căci la ordinea dilei fu legea de indigenat, carea cadea afara de cerculu competintiei loru și se pertractă in casă mai angusta. — In acăsta siedintia depune apromissiunea Conte Le Wickenburg, fiștulu ministru de comerciu, că membru non, ear Princele de Fürstenberg și Episcopulu (nu Mitropolitul, precum dîce „Presse“) Hackmann escusa lipsirea loru.

In siedinti'a 9 (din 31 Oct. 12 Nov.) a casei magnatilor (sub presidiul ordinariu, fiindu satia ministrii Schmerling, Plener, Mecsery și Degenfeld, în logia de curte archiducii Rainer, Guilelmu, Leopoldu, Sigismundu, Carolu Ferdinandu și Albrecht) fu la ordinea dilei imprumutulu pentru cei lipsiti din Ungaria. Transsilvanii suntu de fatia, Archiepiscopulu Maupas din Zara, Episcopulu Br. Siagun și Episcopulu Dr. Fogarasy converséza nainte

de siedintia in limb'a latina.— Mitropolitulu Contes Siulutiu că membru nou depune in limb'a română appromisiunea, ce i o citește Eppulu Br. Siagun'a. — Superintendintele Binder din Transsilvani'a se escusa cu bentralie sî bolnavos'ă pentru ne'nfâsiare. — Conte Auerberg citește proiectul comitetului respectiv, care dupace arata parere de reu, ca nu s'au votat din partea casei ablegaților 30 miliōne, sî totdeodata espune acceptarea ca regimul va 'ngriji sî mai departe pentru cei lipsiti, totusi că sa se manifesteze sî cu acăsta ocasiune solidaritatea ambelor case ale senatului imperialu sî că imparătirea ajutorilor sa se pôta face cătu mai curendu, propune a se priimî neschimbătă proiectul de lege al u c a s e i a b l e g a t i l o r u. Ministrul Plener (care enunciase mai nainte inca, ca reprezenta sî pre Cancellarulu Ungariei) recomândă priimirea proiectului cu atât'a mai veritosu, cîci lips'a e mare sî cîci ajutoriulu de 20 miliōne va ajunge déca nu preste tolou, celu puținu pân' la primavera, ear' de atunci meolo se va 'ngriji regimul de mesurile de lipsa pentru ajutorintă. Conte Wickenburg e in contra. Elu cîrca a demusatră, ca pentru lipsele cele mai intîntore s'a îngrijitu regimul sî fără senatul imperialu, de a ceea grăba nucă buna, sa se consulte obiectul pe largu sî sa se voteze 30 miliōne, nu numai din punctu de vedere filantropicu, ci și politicu și economico-natiunalu. Sa dâmunguriloru mân'a fratișca sî sa nu ne scumpim' acumu cu Ungaria, că sa nu se scumpescă nici ea cîndu vomu avé lipsa de dêns'a. — Conte Hartig manecandu dela dis'a latina: „Roma deliberante Saguntum perii“ staruiesce a se priimî neamanantru proiectul casei ablegațiloru, pre carea o apera in contr'a suspiciunărei, că cîndu prin accordarea celoru 20 miliōne aru fi voită a face capitalu politicu. Aceea acum, fiindu senatul imperialu completu, nu mai e de lipsa; dar impaciuirea si contielegerea cu Ungaria e de cîa mai mare necessitate, cîci dela apusu se radica nuori grei; noi am intinsu Ungariei mân'a, intinda-ni-o sî ea, sî atunci pericululu e delaturatū. — Br. de Rosenfeld. E greu a decide in acurateția sum'a de ajutoriu, pentru că nu suntu cunoscute deplinu trebuințile, dar sa ne multiamumu cu 20 miliōne, totdeodata insa sa dâmungurii esprimă credinție năstre, ca adică gratis'a Maiestatii Sele și simpathie senatului imperialu voru suplini ajutorile, ce s'ară vede de lipsa pe mai tardiu. E sprijinitu. — Conte Leone Thun in limbajul aproape de arroganță reprobeză procederea casei ablegațiloru, sî cu privire sî la politica, „că sa se 'ntăresca simțimentul dynasticu alu Unguriloru,“ propune, că sa decreteze cas'a, ca sa se substerne o rogare la Maiestatea Sea, a se predă o propositiune nouă din partea regimului, prin carea sa se ceară inca alte 10 miliōne. — Ministrul Schmerling desfăsiura principiele, de care a fostu condusu repimulu, cîndu a cerutu 30 miliōne; apoi facendu o asemeneare intre propositiunea Contelui Thun și a Baronului Rosenfeld, asta ca a cestui din urma e mai practica, fiindu mai generala, nemarginindu ajutorintă pe venitoriu nicila 10 miliōne, deci stilisëza propositiunea acestui' a asia: dintr'altele (dupace adică cas'a magnatiloru adopteză decisiunea casci ablegațiloru) cas'a enuncia, că e gală a dă spre dispositiune, cîndu va fi momentul de nevoie, sî sumele de lipsa ulterioare, ce se reclama din partea regimului. Princepele Salm recomanda propunerea lui Thun și Rosenfeld și combatte in termini forte necuvintati procederea casei ablegațiloru, asia incătu. Princele de Nevoiu a lu face atentu la acesta ne-cuvintă. Princepele Jablonowski a fostu, dice, inca dela 'nceputu de aceste pareri și le salata cu bucuria cu atât'a mai mare, cîci la decisiunea casei de Josu numai că celu mai micu din două reles'ă alăturat. Rosenfeld renunță la propunerea sea in favoarea propunerii ministrului Schmerling. Referintele Conte Auerberg apera proiectul comitetului in contr'a terminilor inconvenibili a supr'a casei de Josu, ce i-au pronuntiatu Thun și Salm, și combatte propunerea celui d'antâi, prin carea insasi perso'nă cea sacrata a Monarchului s'ară aduce la midilocu in valulu dei partide și interesse de partide. — La votare se priimește o propunere a comitetului. Pentru celelalte două propuneri se face pauza de o ora, că sa se pôta contielege propunatorii; apoi redeschidiendu-se siedintă, referintele comunică, ca ambele propunerii se 'ntâlnescu in spiritul propunerii lui Rosenfeld: că adică cas'a sa priimește a in protocolul său urmatoră declaratiune: Cas'a priimește culiniscire de cămatiunea regimului, ca dênsulu la casu de trebuință mai este insa in privintă a alinării că hamităti din Ungaria se va 'ngriji

la tempulu seu. — Propunerea acăstă se prîmesce. Si citindu-se proiectul de lege sî a trei' ora, devine conclusu definitiv.

In siedintă a 10 a casei de susu (din 214 Nov. sub presidiul ordinariu, fiindu fatia ministrii Rechberg, Mecsery, Degenfeld, Plener), el a ordine a dîle i reportul comitetului de finanțe despre imprumutul celu nou. Referintele Pipitz citește reportul comitetului, care proiectează: „că înalt'a casa sa dea approbarea sea proiectului de lege asupr'a intrebuițării creditului publicu pentru acoperirea unor părți ale speselor statului pentru periodulu finanțiaru 1864 in stilisarea priimita de cas'a ablegațiloru.“ Mitropolitulu Tarnochzy recomanda priimirea proiectului comitetului fără desbatere. Asemenea votăza cu una nimitate (afara de princ. Salm) noulu imprumutu in suma de 69, eventualmente de 85 miliōne florini. Proiectul se citește sî a trei' ora și devine conclusu.

Din Galici'a, după vîietele deputaților poloni in senatul imperialu, și după descoperirile facute de ministrul de statu sî celu de polită, se lăiesce fîrte tare o revoluție ascunsa, imbarhatata acum de nou prin cuvântul de tronu lui Napoleonu. — Mai pe largu la siedintă respectiva.

Prospectu politicu.

Din România afara de mențiunarea cuvântării de tronu, carea se tînă in 3 Nov. la deschiderea camerei legislative și carea o reproducem in totu cuprinsulua ei, avem de inregistrat sî unele faime respandite, ca agentii russesci la-tiescu neconturbati propaganda russescă prin Moldavi'a, că nu putem crede, sî inii casulu celu mai nefavoritoriu ne maguliu cu speranța, ca poporul român (dar nu unei clase de omeni) nu-i voru putea strică nimic'a tote propagandele, cîndu aude elu de pe tronulu Domnului seu cuvinte atât de grave, escitătoare de ambicioane natiunale, și mențiunătoare de gloria strabunai. — Eata cuvântul de tronu:

Domnitori deputați bosiște și q
Neintiegerile urmate in sessiunea trecuta, între Guvernul meu și intre Adunarea electiva, au avut de trista și neaparat efectu intârdierea organizatiunei României.

Voindu din parte-Mina înlatură aceste neintiegeri, Eu am numit unu nou ministeriu, și văamu convocat mai de timpuriu.

Ministeriul Meu se va infâsiá înaintea D-vostre otarită a pune tote staruintele sale intru precurmarea conflictelor dintre ambele puteri a de Statului, prin respectarea drepturi lor reciprocă, asiă precum ele suntu statorincele de convențiunea din 7/19 Augustu 1858.

Sperându, domnilor deputați, ca și d-vosra veti pune aceea-si buna vointia pentru restatornicirea bunei armonii in relațiunele Adunării cu Guvernul Meu, Ed va reclamu totu patrioticul și luminatul D-vostre concursu, ca asia, lucrându impreuna, să putem cu o ora mai nainte, a dă României acele binefacătoare reforme, făgăduite de Convențiune, și pe care natiunea întrăga le ascăpta cu o legiuță nerabdare.

Relațiunile năstre esteriore suntu multiamitore: Înnalt'a Pórta și marile puteri europene, care au luat sub garanția loru sori'a României, urmează a ne dă incuragiările cele mai simpatice in favoarea reorganizatiunei năstre natiunale.

Domnilor deputați! equilibrul finanțelor năstre este de mai multi ani struncinat; acăstă provine, in mare parte, din cauza unei însemnate datorii, că Guvernul Meu a moșenit de la Guvernele de mai nainte; provine asemenea din cauza mai multor creații efectuate in anii din urma, fără că totu deodata să se fi afectat și resursele trebuitore pentru organizarea și întreținerea loru.

Ministeriul Meu, odata cu infâsiarea budgetului pe an 1864, va avea a ve comunica situația finanțelor năstre, precum și societatile exercițiului pe an 1861.

Ve invitat, Domnilor, că, supuindu-le legiuții controlu alu Adunării, să luati totu totu odată mesurile cuvenite pentru reasediarea echilibrului intre venituri și cheltuieli, că astfelui, creditulu Statului sa se statornicescă pe baze solide, și Guvernul Meu, funcționându cu unu budget regulat, sa sia pusu in poziție de a indestulă tote trebuințele publice.

Cestiunea financiară otarită, missiunea D-vosra nu va fi indeplinită; ea numai va începe.

Tîră este inca in acceptarea novei sale organizații. Aicea avem inca multe de facutu. Appretiindu acăstă mare anevointă, ministeriul Meu ve va infâsiá o serie de proiecte de legi, care, pe lângă cele prezentate D-vosra in sesiunile trecute, suntu menite a deseveri nou'a reformă.

Cele mai importante din aceste proiecte voru fi:
Legea rurală,
Legea pentru organisarea și dezvoltarea sistemului nostru militaru.

Legea electorală și de incompatibilitate, intre mandatul de deputat, și intre mai multe categorii de funcțiuni publice.

Legea pentru unirea bisericei române, care pâna astazi, prin organisatiunea ierarchiei sale, este inca in stare de separatism; și legea pentru imbunatatirea sörtei clerului mirenu.

Legea de garantia a libertăților cetățienesci.

Legea comunala și municipală, care, impreuna cu legea consiliurilor generale și a consiliurilor de prefecturi, prezentata D-vostre in sessiunea trecula, sa pună capătu sistemului de centralizatiune, care astazi apăsa districtele și comunele noastre, in prejuditiul intereselor lor locale.

Legea pentru instructiunea publică, obligatorie și gratuită.

Legea pentru neamovibilitatea treptată a magistraturei.

Legea pentru unificarea condițiilor civili, penali și comerciale in România.

Legea de concessiuni pentru căile ferate ale tierei, pentru imprumut și pentru instituțiile de creditu, singurul midilociu de a dâa agricultorei, comerciului și industriei noastre o energetică și repede dezvoltare.

Acestea suntu proiectele principale, care voru forma obiectul activității D-vostre, in sessiunea acăstă. Tote suntu importante, tote suntu legate de interesele cele mai vitale ale tierei. Suntu inca unele, care reclama o mai deosebită și grabnica solutiune.

Proiectul care-lu recomandu eu totu dinadinsulu D-vostre, este acelul ce privesc sörtea muncitorilor de pamentu. D-vostra n'ati uitatu ca art. 46 alu Conventiunei rostesce a nume: „se va procedă fără intârziere la revisuirea legei ce regulează relatiunile proprietarilor de pamentu cu cultivatorii, spre a se imbunatati starea tieranilor.“ Populatiunile noastre rurale suntu inca in acceptarea realisatiunei acestei solemnale fagadintie.

Proiectul de lege votat de majoritatea Adunării in sessiunea anului 1862. Eu nu l'am potutu săcniună, fiindcă elu nu respunde dorintelor mele, și dupa insasi recunoșcerea acelor ce l'au fostu sprăjinitu, elu nu indestulă interesele, nici ale clacăsilor, nici ale proprietarilor, și inca mai putinu, interesele națională.

Că Domnul alu Romenilor, suntu datoru și voiescu a ingrijî de buna starea și drepturile tuturor Romenilor fără osebire. Va invita, dar, Domniloru deputati, că luându in cercetare noulu proiectu, ce vi se infatisieza, sa-i dati atentiu-nea cea mai serioasa; pentru ca asiă, cestiunea rurală sa dobandeșca o solutiune drăpătă și bine facătoare, și prin urmare, o solutiune națională. O acceptu acăstă dela patriotismul D-vostra, Domniloru deputati, fiindcă suntu siguru, că D-vostra sunteți patrunsi de adeverulu, ca numai prin imbunatatiirea reală a sörtei populatiunilor noastre rurale, putem a consolidă naționalitatea română!

Aceste cuvinte ve voru convinge, ca cu aceeași caldura se cuvine a se cercetă și votă și proiectulu pentru reform'a legei electorale.

Mai este, Domniloru deputati, o cestiune serioasa, pentru care reclama tota atentiunea D-Vestre. Acăstă este imbunatatiirea sörtei vechei capitale a Moldovei, Iasii, prin concentrarea in București a tuturor autoritașilor superioare ale tierei, a patimitu și patimesce multu in interesele sale materiale. Nu uitati inca, Domniloru, ca acestu orasii au fostu leaganul Unirii. Eu am numit o comisiune consultativa, care sa proiecteze putinciosele mijloce de imbunatatiire pentru Iasi. Lucrarea acăstă se va supune D Vostre: ea va dobandi, suntu siguru, totu concursulu D-vostre. România este destulu de mare și bogată spre a putea resplăti sacrificiile ce astu nobilu orasii a facutu causei nationale.

Cumu vedeti, domniloru deputati, activitatea d-vostre are unu mare și frumosu campu: faceti că acăstă sessiune sa fia manosa prin lucrările sale: faceti că tiér'a sa-i datoreșca organisatiunea sea. Interesele noastre cele mai sacre, insusi viitorul României o reclama neaperat. Puneti-ve dar seriosu la lucru, căci astazi mai multu de cătu ori și cându, timpulu faptelor a sositu.

Sî inainte de a fini, domniloru deputati, mai amu a ve adresă inca căte-va cuvinte din tota sinceritatea inimii Mele. In fată evenimentelor esteriore ce se pregatesc, cându tote națiunile, și cele mai puternice, și uita desbinările din lăuntru, spre a fi unite și tari pentru ora periculului, socotiti ca este de interesulu tierei noastre de a urmă pe calea luptelor de partit, care de altă ari ne consuma

tóle poterile, și asiă ne obtine desorganizati in lăuntru și slabii in de afara? Socotiti că banuelile in care se punu actele și cugetările Guvernului, suntu de natura a consolidă tinerele noastre institutiuni, și a asigură existența nostra politica? S'au aruncat banueli asupr'a politicei Guvernului Meu; ele suntu nedrepte. Noi nu putem si nu se cuvino sa avemu de cătu o politică, politică care ne este trasa de insesi actele europene ce garantă drepturile noastre de națiune libera și autonoma, politica care se resuma într'un singuru cuvintu: Neutralitate. Declarat inca, fără vointă nostra, România aru fi involuita in complicatiuni esteriore, său ca drepturile ei aru fi amenințate, fără din orice parte, sătii siguri, domniloru deputati, că Eu nu voi să decătu unde voru fi aspiratiunile și interesele naționale. Eu nu suntu și nu potu să de cătu e utieră Mea și sperină tru tie r'a Mea. Eu amu conștiința missiunii mele, și in tota impregiurarea voi scida o indeplină.

Pentru că sa o facu insa cu succesu și la tempu, Eu amu nevoie de totu patriotismul de vostre concurse. Eu vă lucrez in numele României. Uitatii dar luptele și baniile trecute. Organizati tie r'a cu o oraș mai multe, intăriri prin dezvoltarea nouelor noastre institutiuni, pe calea pacei și a moderatiunii. Si atuncea, domniloru, sătii fără îngrijire și pentru existența nostra politica, și pentru consolidarea libertăților publice. Parintii Mei si-au versat sângelul pentru susținerea lor. Eu dar' nu voi să acela care le voi rapă națiunei mele; căci atuncea, asa lipsi degei familiile mele, asa lipsi celui anteu titlu, carele a presidat la alegerea mea de Domnul!

Eu speru, domniloru deputati, ca acestu limbajul va gasi unu puternicu resunet in inimile d-vostre. Eu cred că Domnedieulu parintilor nostri, carele in tote marile imprejurări, a venit apurarea in ajutoriul Românilor, nu ne va parasi nici astadata: să ca, alinându-o patimile și similele dintre noi, ne lăsă strămosieșcă fratia, strămosieșcă putere. In acăstă sperantia, vă facu una solemnă apelă: Guvernul să adunare să ne unimur într'un singur gându, într'un singur scopu. Orla mai sare a său într-o lăzire a Romaniei și eu, avendu acestu gându și acestu scopu, va să urezu, că Domnedieul să binecuvinteze luptele d-vostre.

Domniloru deputati! Sessiunea Adunării pe anul 1863 1864 este deschisă.

ALESSANDRU IOANNEI Cogalnicéu, General Al. Iacovachi, L. Steege, Al. Papiu Ilarianu, N. Rosetti Balanescu, Dim. Bolintinéu, P. Orbescu.

Cuvenirea au fostu aprobită cu entuziasmul și cu acclamatiuni. Tribunele tote erau îndeșuite.

Despre situatiunea lumii se publica mai in tote diuarele după „Gazata de Coloniă“ din „cartea galbina“ a Franciei (un protocol in care regimul espune camerei legislative totu acțiunile cele diplomatice dela sessiunea trecuta pâna la cea prezenta). In Anglia se numesce acestu protocol „cartea veneta“ in Italia „cartea verde“) rezultatele acțiunilor diplomatice in cestiuni mari, cumu e cestiunea polona, cea germană—danesă, cea germană, italiana, greca, cea orientala in care e implicata cu deosebire cea română s. a. Despre cea din urma dice:

„Situatiunea principalelor române unite, o marturie cu parere de reu, nu corespunde pâna acumu sperantelor asteptate dela ordinea facuta pentru aceste provincii, prin conventiunea din 19 Aug. 1858. Neintelegeri seriose s'au escatu acolo intre principale domnitorii și cameră legislativa, pecandu aru fi fostu de lipsa o unire și o conlucrare a tuturor, la organisarea tierei, carei Europa iau incredintău pregatirea viitorului seu. Deaca va fi de lipsa, că Europa se intrevina de nou, spre a schimbă constitutiunea principalelor unite, regimul imperatului (Napoleon III) va fi gală, a se pune in contielegere cu port'a și cu alte puteri garante in favoarea reformelor, cari se voru afla mai statornico.“

Ce se alinge de celealte cestiuni nu le reproducem, din cauza că nu amu putea să le publicului ceva nou, ci amu repeti aceea ce nu e de interesu mare pentru noi.

Despre corpulu legislativu alu Franciei se dice că colorea cea oposițională a unei parti din acestu corp se perde din dî in dî. Thiers capulu oposiționiei e pe aproape a trece in casile guvernamentalilor, va se dica acestu betrâu luptelor in sirurile oposiționiei, se aru vedea convinsu de conducerea cea buna a lăzilor de către sifulu statului seu. — In dilele trecute se vorbea despre o conjuratiune descoperita asupr'a francesilor in Messicu, și ca trupelo

franceze aru fi amenintate de Juraez. Astazi aflam ca Archiducele Maximilianu va sosi cîtu mai curendu in Compiegne, unde va avea o intrevorbire cu imperatulu Napoleonu. Se vede dar ca imperatulu nu au perduto sperant'a de a midiloci unu regentu pentru Messicanu. La cele pîna acumu espuse despre congressu putemu adauge, ca s'au latit'u sci'rea de unu altu congressu de ablegati liberali in Brussela, carele pecându suveranii Europei voru lucra la modificarea cartei europene, ei se lucre pentru adeverat'a libertate interna a populilor si cu deosebire pentru libertatea poporului francesu.

Din Turinu se serie lui „Wanderer“: „unu ordinu alu regelui demanda ministrul de resbelu, organisarea cîtu mai ingraba a gardei nationale mobile si armarea ei cu arme de precisiune apte pentru servitiul de campu.“

Duarele sciu sa ne mai spuna si de fundarea unei reuniuni italiane, carea se-si aiba centrulu in Turinu. Scopurile lui sa fia politice-nationale. Fundatorii, carii voru se latiesca preste tota Italia acesta reunione si care crede a influentiata si congressulu siitoriu, mai crede, ca in seurtu va mai nasce asemenea in tota Europa, dela Stockholm pîna la Aten'a si dela Bucuresci pîna la Lisbona.

Asemenea simptome nepacnice arata Anglia, carea mai nainte era gata a lassa insulele ionice Greciei si a derimato fortificatiunile Corfului. Anglia dara dupa scirile mai prospete de si cede insulele ionice Greciei, nu strica fortificatiunile numite si-si reserva dreptulu de a le ocupă inea.

In Grecia lucrurile si dupa sosirea regelui Georgiu I. nu mergu dupa asteptare. Bulgaris au fostu inarcinatu cu compunerea unui ministeriu din tote partidele. Capii partidelor au refusatu, si asiá Bulgaris au unduatu colegi din membrul partidelor. Cumu se voru uni acesti la consiliele loru va areta viitorulu.
(cu milita sea propria.)

Despre miscari militarie in Russi'a de mediadi se vorbesee inca mereu. Unele diuarie nespusu de spre o apropiere den trupe noue russesci spre marginile galitiane. Faimele, ce de latiesc „Nord“ ca Russi'a aru avea intențiuni de a revoltâ Turci'a si Ungari'a, Jurnalul de St. Petersburg le deminte.

Germanii suntu ocupati de doue cestiuni inseminate de cea a reformei interne, si de cea danesa-germana. Dania cerca a rumpe cîtu de curendu cu Germania introducendu constitutiunea, carea incorpora Schleswigulu la ceealalta monarchia, in contra stipulatiunilor dela 1852 intre dens'a si intre Germania: Sperant'a era mare in Germania, ca se voru schimba lucrurile prin venirea lui Christianu IX pe tronul Daniei, carele nu era engagiatu prin nimic'a cu trecutul; depesile telegrafice din 16 Nov. m. risipe acesta sperantia, pentruca nouu rege au juratu deja constitutiunei si a tenu tu si ministeriulu de mai nainte. Executiunea pretensiuniloj germane e asiá dara inca jendinte si ne putemu pune intrebarea, ca cine o va executa?

Austri'a are acum cestiuni mari interne, caci Ungari'a, Croati'a si Slavoni'a se ascépta inca in senatulu imperialu; iar de Galiti'a si Veneti'a se respandescu faime neodichnitore.

Varietati si noutati de dî.

Diu'a onomastica a M. Sa Imperatesei nostre Elisavet'a se serba in biserici si scole in modu solenu.

(Scola de gimnastica.) Langa frumosulu gimnasiu evangelic dia Sighisior'a se radica in ceste din urma inca unu institutu, ce ne da unu argumentu nou despre neobosit'a propasirea a concitatienilor nostri. Acestu institutu e scola de gimnastica, ce se zidi prin zelulu professorilor gimnasiali, cari decisera a se rogă pentru imprumuturi recamatubile de cate 10 f., panacandu din remunerationile de cate 50 f. acordate lor de presbiteriu. se va oblidatoriu. Celu d'antaiu imprumutatoru fu Dr. Irtei din Sabiu, apoi cursera daruri din tote partile; nobil'a filantropa, veduva Catarina Z. Goldschmidt din Sighisior'a si cu ocasiunea acest'a se distinsse. — Candu vomu fi fericiți de a poti referi asemenea si despre gimnasiele nostre romanesce.

Semnaturile prin satu mare, in urm'a tempului celui bunu de toma si'n urm'apoterei pamantului celui odichnitru din anulu trecentu, asiá suntu de frumose, incatu setemu omennii ca voru face spicu. — Raptia, ce se semena pe acolo in mare mersu, etota in florita, asiá incatu se cerisiliu si de pe anulu acest'a se poti prevede ca e nimicitu.

(Concertu). Dsior'a Luis'a Schuller, elev'a profesorului de musica C. M. de Bocklet, cunoscuta ca pianista escelenta si unei parti a publicului romanu, se afla de cateva dile ia Sabiu si va da astazi domineca in 10/22 Novembre unu concertu in sala teatrala, la care facem atentu pre publiculu iubitoriu de arte, dorindu a 'neuragi pre tiner'a nostra patriota.

Falsificatorulu de Bancnote Nagy s'au pusu la inchisoare pe 20 de ani.

(Focul din Aiudu.) In 7 Novembre e, n. arsera in Aiudu patru case. Modulu escarei focului se dice a fi fostu urmatru: Unu mesariu d'acolo mergendu la targu, lasa pre copilulu seu de 3 1/2 ani in Incratore la fetori. Copilulu se jocă prin curte pana catra amedi. Atunci intrandu in siura unde jacea nnu vitiul in aschii; copilulu i se paru ca vitiul e frigu, si asiá iute fugi in casa luu temusie, aprinse aschiele si apoi batendu in palmi de bucuria chiama pre fetorii sa veda ce focu frumosu a facutu elu, ca asiá sa nu mai stia frigu vitiului.

(Productin de bere in Austria.) In anulu 1862 se produsera in 133. bereri din austri'a de josn 2807204 vedre de bere, care 434350 vedre in Vienn'a.

Nr. 59—3

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorasca din Toplitz romana, care e mpreunata cu unu Salariu anualu de 300 f. v. a., quartiru si lemne, se deschide concursu pana la 20 Noiembrie a. c.

Individii, cari voru a competi la aceasta statiune invetiatorasca, trebuie sa fie de religiunea gr.-res., ca sa pota corespunde caracterului confessionalu alu Scolei, sa fie pedagogi si sa scia pe langa limb'a romana si cei magiara, si au a se adresă pana la datulu de susu la subsrisulu, cu atestatu de botezu, cu documentu de capacitate, despre servitiul pana acumu avutu, despre ocupatiunile de mai nainte, precum si despre purtarea morală si politica, si cu deosebire despre sciint'a canarilor bisericescii. Administratur'a Protopopiatului gr.-res. Tract. Turdei de susu, ca Inspectoratu Districtualu Scolaru.

Idicelu in 26 Octobre 1863.

Administratoru Protopopescu si Inspect. district. scolaru

Nr. 62—3

EDICTU.

Maria Helchiianu din Sanpetru, in districtul Brasovului, care cu necredintia parasi pre legiuittulu seu barbatu Irimie Gotia totu de acolo, si nu se scie loculu petrecerei ei, la cererea barbatului ei, se provoca prin acesta, ca dela datulu mai josu insemnatu, in terminu de unu anu si o zi, sa se prezenteze inaintea scaunului Protopopescu, caci la din contra, si in nesinti'a ei de fatia se voru hotari cele prescrise de ss. canone ale bisericei nostre dreptul credinciose resarcene.

Brasovu in 29 Octobre 1863.

Scaunulu Protop. gr. or. in tractul 2 alu Brasovului.

Ioann Metianu, Protopopu.

Nr. 63—1

EDICTU.

Zacharia Bucuru Mosioiu din Fundata, carele mai de multu timpu a parasit u cu necredintia pre leguit'a s'a socia, Zamfir'a George Tia posiu din Sirne— si nu se scie loculu petrecerei lui— de ore ce soci'a lui a pornit processu de despartire asupra-i, se provoca prin acest'a in terminu de unu anu si o zi, dela datulu de josu, cu atat'a mai sicuru a se prezenta inaintea subsrisulu Scaunu Protopopescu, caci la din contra, si in absenti'a lui se va decide processulu de susu in sensulu SS. Canone ale bisericei nostre gr.-or.

Dela scaunulu Protopopesou gr. or. alu Branului.

Zernesci in 1 Octobre 1863.

Ioann Metianu, Protopopu.

Nr. 64—1

EDICTU.

Georgiu Hermeniu din Bodu, carele de mai multu timpu a parasit u cu necredintia pre leguit'a s'a socia, Maria Ioann Caproiu din Gimbaru, si nu se scie loculu petrecerei lui— de ore ce soci'a lui a pornit processu de despartire asupra-i, se provoca prin acest'a, in terminu de unu anu si o zi, dela datulu de josu, a se prezenta inaintea subsrisului Scaunu Protopopescu cu atat'a mai sicuru, caci la din contra, si in absenti'a lui se va decide processulu de susu in sensulu SS. Canone ale bisericei nostre greco-orientale.

Dela scaunulu Protopopesou greco-orient. alu Branului.

Zernesci in 9 Octobre 1863.

Ioann Metianu, Protopopu.

Burs'a din Vien'a in

8/20 Novembre 1863.

Metalicele 5% 73 50

Actile de creditu 178. 20.

Imprumutulu nat. 5% 80. 10

Argintulu 123.

Actile de banca 775

Galbinulu 5. 87